

Europaudvalget

FOLKETINGET



REFERAT

AF 5. EUROPAUDVALGSMØDE 26/10 2007

Dato: Fredag den 26. oktober 2007
Tidspunkt: Kl. 10.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Elisabeth Arnold (RV) formand, Charlotte Antonsen (V) næstformand, Martin Henriksen (DF), Svend Auken (S), Anne Grete Holmsgaard (SF), Rune Lund (EL), Per Clausen (EL).

Desuden deltog: Miljøminister Connie Hedegaard

Punkt 1. Modtagelse af deputation: Folkebevægelsen mod EU vedrørende juridisk vurdering af, om reformtraktaten skal til folkeafstemning

Deputationen bestod af Søren Søndergaard.

Søren Søndergaard indledte med at sige, at han havde bedt om at komme i deputation, inden der blev udskrevet valg. Anledningen var, at statsministeren på sin blog havde skrevet, at der ikke var tale om suverænitetsafgivelse i den nye traktat. Det må gøre det lidt svært for juristerne i Justitsministeriet at komme til et andet resultat. Søren Søndergaard fortalte, at når Folkebevægelsen mod EU var ude for at samle underskrifter på, at der skulle være folkeafstemning, blev den mødt med megen apati, idet vælgerne ikke mente, de havde nogen indflydelse. På denne baggrund opfordrede han Europaudvalget til at tage initiativ til, at der blev lavet en uvildig juridisk undersøgelse, som var objektiv. I øvrigt mente han, Europaudvalget burde give udtryk for, at det var uhensigtsmæssigt, at statsministeren gik ud med konklusionen, før den juridiske § 20 undersøgelse var gennemført.

Svend Auken sagde, at Socialdemokraterne ville have spørgsmålet om folkeafstemning undersøgt til bunds, og opfordrede Folkebevægelsen mod EU til at fremsende sine synspunkter herpå, så de kunne indgå i overvejelserne. Han tilføjede, at han tidligere havde givet udtryk for, at det var et uheldigt signal, statsministeren havde givet.

Rune Lund støttede ideen om at gennemføre en uafhængig undersøgelse og syntes, det ville være godt at give statsministeren en næse.

Charlotte Antonsen havde tillid til juristerne i Justitsministeriet og mente, man måtte have redegørelsen fra den øverste juridiske ekspertise, før man tog stilling til spørgsmålet om folkeafstemning.

5. Europaudvalgsmøde

Martin Henriksen syntes, det lød meget fornuftigt med en uvildig undersøgelse, og spurgte, om Folkebevægelsen mod EU havde et bud på, hvilken uafhængig instans der ville kunne påtage sig opgaven.

Elisabeth Arnold sagde på Det Radikale Venstres vegne, at nu blev der jo en glimrende mulighed for at drøfte EU-spørgsmål, herunder spørgsmålet om en folkeafstemning, med politikerne under valgkampen.

Søren Søndergaard henviste til, at juristerne i Justitsministeriet i Tvindsagen var blevet underkendt af højesteret, så han gik ind for en uafhængig undersøgelse. Han var enig i, at Justitsministeriets jurister naturligvis også skulle udtale sig. Alle kunne naturligvis fremkomme med deres vurderinger, men pointen var, at de ikke skulle udpeges af Folkebevægelsen mod EU eller af regeringen, men være uafhængige.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 2826 (miljøministre) den 30. oktober 2007

Miljøministeren: Jeg kan henvise til det samlenotat om rådsmødet den 30. oktober, som er fremsendt til udvalget fredag den 19. oktober. De 5 punkter på dagsordenen forelægges alle til orientering.

1. Klimaændringer

- *Rådskonklusioner*
Rådsmøde 2826 – bilag 1 (samlenotat side 2)
Det Europæiske Råd 8-9/3-07 – bilag 9 (konklusioner fra den 8.-9/3-07)

Miljøministeren: Punkt 1 drejer sig om rådskonklusioner om EU's forberedelse af det 13. partsmøde under klimakonventionen på Bali den 3.-14. december 2007.

Formandskabet har fremlagt et udkast til rådskonklusioner, der baserer sig på konklusionerne fra det Europæiske Råds møde i marts i år, der som bekendt angav de centrale elementer i en effektiv og ambitiøs global aftale efter 2012, baseret på FN's klimakonvention og Kyoto-protokollen. Målet er at begrænse den globale opvarmning til ikke mere end 2 grader Celsius over det præindustrielle niveau. Det ved I, men I ved også, at det er ret vigtigt, at EU markerer det og står fast på det, fordi der er mange, der har travlt med at flytte det mål.

Jeg er enig i konklusionernes understregning af EU's stærke ønske om at spille en ledende rolle i den internationale klimaindsats, og at FN's klimakonvention er det rette forum for at udforme en global og ambitiøs klimaaftale for perioden efter 2012.

Jeg er også enig i konklusionernes understregning af nødvendigheden af, at der på COP13 på Bali til december skabes enighed om en samlet forhandlingsproces, der engagerer alle parter med henblik på at opnå en global og ambitiøs post-2012-aftale, og at der etableres et mandat eller en køreplan for forhandlinger af en sådan post-2012 aftale med henblik på at lande en aftale i 2009 i København.

Endvidere er jeg også enig i, at EU's opgave er at presse på for, at gruppen af udviklede lande forpligter sig til større absolutte emissionsreduktioner, og opfordrer til, at de udviklede lande samlet påtager sig reduktioner i størrelsesordenen 30 pct. i 2020 i forhold til 1990, og at et sådant niveau bør være retningsgivende for det videre arbejde med forpligtelser for de udviklede lande. Jeg mener, det er særligt vigtigt at understrege det angivne mål i 2020. Det er ikke den helt store kunst at få folk til at blive enige om, hvad man skal frem til 2050, men det er vigtigt, hvis vi skal holde 2 graderes målsætningen, at vi når målet i 2020. Så der skal altså også på den kortere bane være forpligtende mål.

Jeg støtter, at konklusionerne fastslår behovet for at udvide de fleksible mekanismer hen imod et egentligt internationalt carbon marked, der kan bidrage til at

5. Europaudvalgsmøde

fremme de globale investeringer i klimavenlig teknologi. Især over for udviklingslandene er det vigtigt, at behovet for, at klimaproblemer integreres i det løbende udviklingssamarbejde, understøttes, men også at der tilføres additionelle finansieringsmidler og bringes andre instrumenter i anvendelse, der er målrettet specifikt mod at håndtere klima og klimaforanledigede problemer og udfordringer i udviklingslandene.

Med de konklusioner, der ligger her, står der et samlet EU bag kravet om, at forhandlingerne i IMO nu skal accelereres med det sigte at etablere en global regulering, der bidrager til, at søfarten leverer sit bidrag til at begrænse de globale CO₂-udledninger.

Danmark vil inden årets udgang fremlægge et konkret forslag om en bindende regulering for skibsfartens udledning af drivhusgasser i IMO's miljøkomité. Parallelt hermed vil vi i Bali arbejde for, at forhandlingerne om en post-2012 klimaaftale åbner op for at inkludere emissioner fra skibsfart, hvis det ikke i passende tid forud for klimakonferencen i København viser sig muligt at blive enige i IMO om ambitiøse og bindende reduktioner af skibsfartens CO₂-udledninger. Danmark vil endvidere lægge vægt på, at Bali-konferencen sender et klart politisk signal herom til IMO. Skibsfarten får en chance. Den skal de have udnyttet og leve op til inden 2008. Hjælper det ikke noget, må vi have det på i 2009.

For regeringen er det væsentligt, at uanset i hvilket regi aftalen indgås, bør den omfatte alle søfartsnationer. En forudsætning for aftalens effektivitet er således, at det ikke er muligt for redere at undvige reduktionsforpligtelser gennem udflagning. Samlet set er det min opfattelse, at der er tale om et godt udkast til rådskonklusioner, som jeg aktivt vil støtte.

Svend Auken syntes, der var tale om en vigtig dagsorden, og håbede, at miljøministeren – trods valgkampen – ville deltage i mødet. Det europæiske samarbejde fortsætter jo uanset udskrivelse af valg i Danmark.

Han betegnede situationen vedrørende klimaændringer som ret så desperat, og fandt knap nok dette afspejlet i rådskonklusionerne. Han var ikke uenig i noget af det, der stod i rådskonklusionerne, men fremhævede, at stigningen i udledningen af klimagasser er tredoblet efter årtusindskiftet. Vi er slet ikke i nærheden af en reduktion, og vi er slet ikke i nærheden af 2 graders målsætningen.

Man sætter sin lid til fleksible mekanismer og ser bort fra, at dette kun skal være et supplement til den indsats, de enkelte lande skal gøre. Derfor opfordrede han til, at man sætter mere alvor ind.

Svend Auken pegede på, CDM-mekanismen har udviklet sig til en almindelig skandale, og at man nu også giver tilskud til oprettelse af kulfyrede kraftværker i udviklingslandene, hvilket han fandt meget lidt betryggende.

Med hensyn til kvotedirektivet mente han ikke, Danmark havde været noget forbillede, og pegede i den forbindelse på den store uddeling af gratis kvoter. Han var meget glad for det, miljøministeren sagde om additionelle midler.

5. Europaudvalgsmøde

Det er meget vigtigt at få søfarten med. Svend Auken refererede i den forbindelse til en opgørelse, som viste, at hvis man medregner den søfart, der bliver udført af skibe indregistreret i Danmark, bliver Danmark suverænt verdens største udleder af CO₂. Vi ligger på 34 tons pr. indbygger. Han spurgte, hvad chancen er for, at IMO gør noget i 2008, idet han henviste til den kæmpe skuffelse, vi havde haft i ICAO med hensyn til luftfarten.

Svend Auken var enig med miljøministeren i, at det er lettere at få fastsat målsætninger, når målene ligger langt ude i fremtiden, men spurgte, om det ikke ville være godt at melde et dansk mål ud meget hurtigt, derved at vi sagde, at udledningerne skal være reduceret med 40 pct. i 2020.

Anne Grete Holmsgaard hæftede sig ved, at miljøministeren havde talt om en absolut reduktion på 30 pct. i 2020, men pegede på, at i øjeblikket køber EU sig til en del af reduktionen uden for EU. Derfor spurgte hun, hvor grænsedragningen er mellem, hvad EU selv skal præstere, og hvad man kan købe sig til uden for EU's grænser. Ellers kan vi kun opfylde målsætningen på papiret, men ikke i den reelle verden.

Hun pegede på, at 30 pct. målsætningen er under forudsætning af en række ting. Det stod stadig væk fuldstændigt uklart for hende, om Rådet har givet Kommissionen en klar besked på at udarbejde et forslag, der kan føre til, at man rent faktisk når 30 pct. målet i 2020. Hun tilføjede, at hun havde stillet nogle spørgsmål herom, men ikke fået et klart svar. Hun spurgte, om der både indgår et scenarie, hvor EU skal klare alle de 30 pct. selv, og et andet scenarie, hvor noget af det kan handles ind fra udlandet.

Med hensyn til om målsætningen om at begrænse stigningen i den globale opvarmning til 2 grader i dette århundrede henviste Anne Grete Holmsgaard til, at da Kommissionen spillede ud med sit energiforslag i januar, sagde den, at 30 pct. reduktion i de rige lande kun ville give 50 procent chance for at holde sig under de 2 graders opvarmning. Hun vidste, at de små østater havde rejst dette spørgsmål på Wien-mødet, og bedt om, at der bliver lavet en analyse af det. Støtter Danmark, at der bliver presset på for, at der kommer en analyse? Anne Grete Holmsgaard mente, vi skulle være vanvittigt varsomme på dette punkt, idet de målsætninger, der bliver fastlagt i 2009, vil komme til at gælde i mange år, så det er fuldstændig afgørende, at vi ikke gør for lidt i 2009. Hun tilføjede, at 30 pct. i 2020 formentlig er for lidt. Derfor spurgte hun, hvorfor Danmark ikke bakker kansler Merkel op og siger, at vi ligesom Tyskland vil reducere med 40 pct. i 2020.

Anne Grete Holmsgaard syntes, det ville være fantastisk, hvis man kunne få en aftale med IMO om at reducere udslippet fra skibstrafikken, men pegede på, at der ikke kom meget ud af det på det tilsvarende møde i ICAO vedrørende flytrafikken. Hun mente, der i Chicago-konventionen er en mulighed for, at man kan gå videre med hensyn til at lægge afgifter på brændstof, og betegnede det som skandaløst, at flybranchen i dag er fritaget. Vil miljøministeren arbejde for, at vi siger: Nu er grænsen nået?

Anne Grete Holmsgaard pegede på, at det er vigtigt at få en ordening med

5. Europaudvalgsmøde

hensyn til skovene, idet skove holder på rigtigt meget CO₂. Hun ville gerne høre om miljøministerens holdning hertil.

Hun var fuldstændig enig med miljøministeren i, at midlerne til ulandenenes tilpasning til klimaforanstaltningerne skal være additionelle. Er der noget på bordet, der gør det sandsynligt?

I relation til teknologioverførsel har der været diskuteret en eller anden form for fondskonstruktion. Den idé ville hun gerne høre miljøministerens kommentar til.

Med hensyn til CDM sagde hun, at de gode standarder, som WWF arbejder for, må ind i reglerne. Ellers risikerer vi, at det bliver for svagt.

Per Clausen erklærede sig enig i det meste af det, der var sagt, og spurgte med hensyn til købet af kvoter, om det var rigtigt forstået, at det, som EU faktisk lægger op til, er, at kvoter bliver grundlaget for indsatsen, hvor det oprindeligt var meningen, at det kun skulle være et supplement.

Elisabeth Arnold erklærede sig enig i de problemstillinger, som Svend Auken og Anne Grete Holmsgaard havde rejst. Hun pegede på, at da udvalget var i Rusland og Ukraine, havde man rejst spørgsmålet om den "flaring", de lavede, når de afbrændte gas og olie, men de havde været fuldstændig ligeglade med, hvad det betød for klimaet. Derfor spurgte hun, hvordan man får dem i tale.

Miljøministeren var glad for Svend Aukens opfordring til, at hun skulle deltage i rådsmødet på tirsdag. Det ville hun også gerne, uanset at der var valgkamp.

Hun var enig med Svend Auken i, at udledningerne stiger og stiger, og derfor er det afsindigt vigtigt at få en aftale – men ikke en hvilken som helst aftale. Der kom det ud af det forberedende møde, at man – med amerikansk accept – taler om 2009, ikke om 2009/10, som der havde været optræk til. Kina vil helst have en dialog, ikke en forpligtende aftale, men er ved at erkende, at det kan blive nødvendigt. Netop fordi der er tale om en tredobling af stigningstakten i udledningerne, kan vi kun komme ud af det ved forpligtende globale målsætninger i 2020. Man kan ikke skubbe det hele til 2050 – selv om det så ville være lettere at blive enige – for så er vi forbi "the point of no return".

Miljøministeren mente ikke, vi sætter al vor lid til fleksible instrumenter. De er kun et supplement både i EU og i Danmark. Men vi skal passe på, at vi ikke drager den konklusion, at vi slet ikke vil have fleksible mekanismer, idet det er en god måde at få overført holdbare teknologier til den tredje verden og dermed også få ressourcer ført over til udviklingslandene.

CDM-mekanismerne skal forbedres og raffineres, og nogle af uhensigtsmæssighederne skal lukkes. Men de fleksible mekanismer er nødvendige for at få en aftale.

I relation til bemærkningerne om Danmark sagde miljøministeren, at der i den første forpligtelsesperiode ikke var mange lande, der auktionerede så meget som Danmark, og at der næsten ingen var i den anden periode, 2008-2011.

5. Europaudvalgsmøde

Hun mente, auktionering er et godt værktøj.

På Svend Auken's spørgsmål om, hvad chancen er for, at IMO rent faktisk gør noget, kunne miljøministeren kun gisne, men vi lægger pres på både IMO og det danske rederierhverv med det argument, at hvis skibsfarten ikke selv gør noget, må opgaven løses af nogle andre.

Hun var enig med Svend Auken og Anne Grete Holmsgaard i, at det ikke var imponerede, hvad der kom ud af mødet i ICAO vedrørende luftfart. Vi må nok i EU selvstændigt introducere krav til luftfarten, herunder til andre landes flyselskaber.

I svaret til Svend Auken sagde miljøministeren, at det kunne være fristende at melde danske CO₂-procentsatser ud, men det er utroligt svært præcist at regne ud, hvad regeringens udspil om 30 pct. vedvarende energi i 2025, forøget energieffektivisering osv. vil betyde for de konkrete udledninger år for år. Miljøministeren mente, vi ville lande et sted mellem 30 og 40 pct. Hun tilføjede, at EU lige nu sidder og arbejder med en byrdefordelingsnøgle, så vi skal være opmærksomme på, hvornår det er det rigtige tidspunkt at melde danske mål ud. Men der er ingen tvivl om, at Danmark vil være blandt dem, der ønsker så høje nedskæringsprocenter som muligt.

Miljøministeren svarede Anne Grete Holmsgaard, at Kommissionen er i gang med at planlægge nedskæringer, som svarer til de 30 pct. i 2020, hvilket var den opgave, den fik i marts.

Hun gav Anne Grete Holmsgaard ret i, at vi må passe på ikke at gøre for lidt i 2009. Vi må hele tiden pege på konkrete muligheder for at formindske udslippet.

Skove er et af de helt centrale problemer. Det er det også på Bali, idet Indonesien har meget store interesser i skov. Brasilien og Sydafrika er kommet med et udspil, hvorefter man på en eller anden måde skal kompensere de lande, som bevarer skovene. Problemet er, at i nogle af disse lande er datagrundlaget utroligt usikkert. Det vil være en af de ting, der skal defineres i den "road map", der gerne skulle komme ud af mødet på Bali. Vi og EU er i mødekommende over for tredjelændene med hensyn til skove.

Det er rigtigt, at det skal være additionelle midler, både når det angår tilpasningsfonden og støtte til udviklingslandenes teknologiomstilling, men miljøministeren fremhævede, at der også er brug for private midler.

Miljøministeren svarede Per Clausen, at hun ikke lagde op til, at kvoter er grundlaget, men det er et delelement. Hun havde svært ved at se, at det var en god idé bare at sige farvel til kvoter uden at have noget bedre at sætte i stedet. Kvoter sætter en pris på carbon og er et virksomt instrument. Hun håbede, at USA snart ville indføre en eller anden form for kvoteregulering.

Miljøministeren gav Elisabeth Arnold ret i, at selv om man taler så meget om USA og Kina og Indien, skal vi bestemt ikke undervurdere Ruslands betydning for udslippet. Det er vi meget opmærksomme på.

Anne Grete Holmsgaard mente, det er nødvendigt, at vi også får en interna-

5. Europaudvalgsmøde

tional skovaftale.

Hun mente, det var lidt bagvendt, at vi først kommer med en målsætning vedrørende vedvarende energi, og et halvt år efter kommer Kommissionen så og siger, hvad der er nødvendigt. Er det ikke muligt at få at vide, hvor langt Kommissionen er med planlægningen vedrørende de 30 pct.

Hun var skæppe ræd for, at man stikker folk blå i øjnene, når man bliver ved med at tale om 2 graders målsætningen, for selv om man opnår 30 pct. reduktion i 2020, er der kun 50 pct. chance for, at 2 graders målsætningen kan opfyldes.

Anne Grete Holmsgaard spurgte, om det ikke ville være muligt at få noget med om flaring.

Svend Auken påpegede, at den danske udmelding vedrørende reduktion ikke skal være en afledet størrelse. Det er den vigtigste politiske udmelding overhovedet. Det var hans bestemte opfattelse, at vi skal sige 40 pct. ligesom Tyskland.

Han præciserede, at han ikke var imod de fleksible mekanismer, men han var bekymret over, at de kommer til at dominere, og at kontrollen med dem bliver for ringe. Han fandt det grotesk, at man vil give tilskud til kulkraftværker.

Til sidst sagde Svend Auken, at det vigtigste selvfølgelig vil være, hvad vi fastsætter som national målsætning, men det kan man diskutere i de kommende uger i andre fora.

Miljøministeren svarede Anne Grete Holmsgaard, at Danmark i mange år har arbejdet for, at vi får en international skovaftale, men der er ikke udsigt til, at vi får en sådan.

NOT Miljøministeren blev Anne Grete Holmsgaard svar skyldig med hensyn til, hvor langt Kommissionen er med sin planlægning af de 30 pct., men hun ville undersøge det og fremsende et notat om det.

Hun svarede Anne Grete Holmsgaard, at hun ikke vidste, hvor flaring hører hjemme, men hun kunne godt nævne det på tirsdag. Hun tilføjede, at hun havde en dialog med Maersk, som bruger flaring i høj grad på de danske felter. Man siger, at det er af sikkerhedshensyn, der sker så store afbrændinger.

Miljøministeren var enig med Svend Auken i, at fleksible mekanismer er et supplement. Der har været en stor diskussion om, hvorvidt omstillingen til rene teknologi var fornuftig eller ej, men det er en del af den eksisterende aftale. Tidligere havde hun sagt, at der blev bygget et nyt kraftværk i Kina om ugen, men nu var det snarere 2, og formentlig var tallet endnu højere, idet man i den kinesiske centralregering ikke har overblik over, hvor mange kraftværker der bliver bygget ude i provinserne. Det må være bedre at bygge rene kulkraftværker i stedet for de svinende værker, de bygger nu i Kina.

2. Kommissionens meddelelse om vandmangel og tørke i Den Europæiske Union

– *Rådskonklusioner*

KOM (2007) 0414

Rådsmøde 2826 – bilag 1 (samlenotat side 7)

KOM (2007) 0414 – bilag 1 (grundnotat af 5/10-07)

Miljøministeren: Kommissionen har denne sommer udarbejdet en meddelelse om, hvordan man i EU kan imødegå problemer med vandmangel og tørke, som de især oplever meget kraftigt i Sydeuropa.

Formandskabet har fremlagt et sæt rådskonklusioner, som udtrykker Rådets holdning til Kommissionens meddelelse.

Jeg tror, at vi alle er opmærksomme på de alvorlige konsekvenser, tørke og vandmangel har for særligt de sydeuropæiske lande. Jeg kan derfor grundlæggende støtte, at der på europæisk plan kommer fokus på problemerne.

Man kan sige, at i vandrammedirektivet er der faktisk allerede mulighed for, at medlemslandene gennem deres vandplanlægning kan tage højde for problemer med tørke og vandmangel. Ud fra en umiddelbar betragtning synes der derfor ikke at være behov for mere lovgivning. Jeg er imidlertid lydhør over for de ønsker, vi hører fra særligt de sydeuropæiske lande, som jo har problemerne, og jeg er også indstillet på at se positivt på behovet for eventuelt opfølgende lovgivning, hvis det måtte vise sig nødvendigt.

Svend Auken sagde, at Danmark står i en meget mindre desperat situation end Sydeuropa, men også vi kan gøre noget, f.eks. med hensyn til ledningstab for vand.

Svend Auken nævnte i forbindelse med dette punkt en tv-udsendelse om, at de fleste vandhaner, der blev importeret til Danmark, var fyldt med nikkel og bly, sådan at vandet blev direkte sundhedsskadeligt. Han spurgte, om miljøministeren var bekendt med den udsendelse, og ville gribe ind over for problemet.

Miljøministeren svarede Svend Auken, at hun ikke selv havde set udsendelsen om vandhaner, og det lå lidt uden for hendes regi, men hun havde bedt Miljøstyrelsen om at følge sagen, og hun vidste, at man i Økonomi- og Erhvervsministeriet ville stramme op.

3. Ny EU-strategi for bæredygtigudvikling: Fremskridtsrapport

– *Orienterende debat*

KOM (2007) 0642

Rådsmøde 2826 – bilag 2 (tillæg til samlenotat)

Miljøministeren: Kommissionens fremskridtsrapport og Rådets anbefalinger vil indgå i Det Europæiske Råds status over fremdriften i gennemførelsen af bæredygtighedsstrategien til december i år.

Kommissionens overordnede vurdering er, at der kun er sket begrænset fremskridt, men at der er grund til optimisme, hvis der sker en effektiv implementering af de politiske initiativer, som er undervejs. Dog er der også områder, hvor der er behov for en forstærket indsats, hvis de fastsatte mål skal nås. Det gælder for eksempel på transportområdet, visse dele af biodiversitet, vedvarende energi og forskning og udvikling.

Man må sige, at Kommissionens meddelelse er voldsomt forsinket. Den er først fremsendt i tirsdags. Det har derfor ikke været muligt at gennemføre høringer af organisationerne og udarbejde en gennearbejdet og konsolideret dansk holdning til meddelelsen. Jeg vil derfor på nuværende tidspunkt tage meddelelsen til efterretning. Vi vil så efterfølgende udarbejde en dansk holdning.

4. Forslag til direktiv om brændstofkvalitet

– *Politisk drøftelse*

KOM (2007) 0018

Rådsmøde 2826 – bilag 1 (samlenotat side 16)

KOM (2007) 0018 – bilag 2 (grundnotat af 5/3-07)

KOM (2007) 0018 – bilag 3 (revideret grundnotat af 18/6-07)

Miljøministeren: Kommissionens forslag har til hovedformål at opdatere det eksisterende brændstofkvalitetsdirektiv med henblik på reduktion af drivhusgasser og forurening fra brændstof anvendt til vejtransport og ikke-vejpgående maskiner samt at fremme anvendelsen af biobrændstoffer.

Udover revision af direktivets mere tekniske krav foreslår Kommissionen som et nyt element, at transportsektoren skal overvåge udledningen af drivhusgasser fra brændstoffer fra hele brændstoffets livscyklus fra 2009, og at udslippet af drivhusgasser fra 2011 og frem til 2020 skal nedbringes med 1 pct. om året i forhold til niveauet i 2010.

Generelt er jeg positiv over for de mere tekniske opstramninger, som Kommissionen lægger op til. Altså dette med reducerede grænseværdier for svovl, overgang til svovlfri dieselolie, højere tilladt andel af biobrændstof osv.

Formandskabet har ønsket en politisk debat på rådsmødet om det nye element: En reduktionsmålsætning for transportsektorens udledning af drivhusgasser.

Jeg er enig i, at alle sektorer – og dermed også transportsektoren – skal bidrage til CO₂-reduktionsindsatsen. Men det er vigtigt, at vi arbejder på at finde den rigtige model herfor. Jeg er ikke overbevist om, at Kommissionens forslag om direkte reduktionsmål for oliebranchen er den optimale model. Krav til motorteknologi er én type værktøj, der allerede bliver anvendt. Krav til biobrændstoffer er et centralt alternativt værktøj, herunder krav til især CO₂-fortrængning og energieffektivitet, ligesom inklusion i EU's kvotesystem bør overvejes.

I øvrigt er det afgørende, at 10 procents målsætningen fra Det Europæiske Råd for biobrændstoffer i 2020 respekteres – herunder ikke mindst at det sikres, at anvendelsen af biobrændstoffer er miljø- og samfundsøkonomisk bæredygtig.

For så vidt angår konkrete kriterier for bæredygtighed finder jeg, at der ud fra en miljømæssig betragtning må stilles krav om for det første en væsentlig reduktion i samtlige drivhusgasemissioner i hele brændstoffets livscyklus i forhold til fossile brændstoffer. Det er min vurdering, at Kommissionens forslag om krav om 10 pct. reduktion i 2010 er alt for lavt. Fra en miljømæssig betragtning kunne man snarere overveje f.eks. 50 pct. i 2010.

Når man gå ind og bruger en anden teknologi til fremstilling af biobrændstof, hvor meget CO₂ fortrænger det så? Hvis man sætter den procent for lavt, så vil ethvert 1. generations biobrændstof kunne komme i anvendelse. Hvis man dertil føjer et krav om, at man skal reducere med 1 pct. år for år, vil det være en måde at forcere 1. generations biobrændstofs indtog på markedet på. Det ønsker vi ikke. Vi ønsker, at man kun bruger bæredygtigt biobrændstof og altså – når det kommer –

5. Europaudvalgsmøde

certificeret biobrændstof. Derfor skal vi passe på. Selv om det kan lyde besnærende, så vil der, hvis man tager det, der ligger fra Kommissionen, komme et enormt træk på 1. generations biobrændstoffer – inklusive de af dem, som ikke er bæredygtige.

For det andet bør der stilles krav om stor energieffektivitet set over hele brændstoffets livscyklus. CO₂-neutral biobrændstof kan indebære et meget højt energiforbrug – typisk større end til produktionen af fossile brændstoffer. F.eks. er energieffektiviteten generelt lav for bioethanol og biodiesel, hvorimod teknologier baseret på forgasning forventes at have en bedre energieffektivitet.

For det tredje bør der stilles krav om bevarelse af biodiversiteten. Denne målsætning skal ses i sammenhæng med FN's globale mål om at begrænse tilbagegangen i biodiversitet senest i 2010 og EU's egen målsætning om at standse tilbagegangen i 2010.

For det fjerde bør der stilles krav om at undgå reduktion i kulstoflagring ved ændret arealanvendelse.

Det er altså noget af det, man skal lægge vægt på, hvis vi skal undgå, at man bare blindt tager alle mulige og umulige typer biobrændstoffer i anvendelse.

Også andre kriterier kan overvejes. I forhold til miljømæssige kriterier tænker jeg især på Hollands og UK's overvejelser vedrørende belastning af vandmiljøet og udtømmning af vandressourcer. Det vil også være en af parametrene, at der indgår bevarelse af jordkvalitet samt fastholdelse eller forbedring af luftkvalitet.

Endelig kan også samfundsøkonomiske og sociale kriterier være relevante. Jeg har her koncentreret mig om de miljømæssige kriterier. Jeg vil dog gerne tilføje, at stigninger i fødevarerpriserne som følge af øget efterspørgsel efter biobrændsel, sætter ekstra fokus på de miljømæssige, etiske og fordelingspolitiske aspekter ved anvendelse af korn til produktion af biobrændstoffer. Derfor synes jeg, det bliver afgørende, at fremskynde og udvikle teknologier, som ikke baserer produktionen af biobrændstoffer på fødevarer.

Jeg mener, det er et meget vigtigt emne, formandskabet har lagt op til en første politisk drøftelse af. Jeg tror ikke, at vi bliver færdige på rådsmødet på tirsdag, og forventer derfor, at jeg kommer tilbage til emnet her i udvalget.

Svend Auken syntes, hovedlinjen lød fornuftig. Han havde ligesom miljøministeren et stort problem med biobrændstof, som kan risikere at føre til miljømæssige og sociale katastrofer. I den forbindelse pegede han på, at man rydder tropiske regnskove og erstatter dem med palmeplantager, hvor der produceres råvarer til biobrændstof. Han mente, at forudsætningen for, at produktionen kan være bæredygtig, er, at der bliver tale om certificering.

Anne Grete Holmsgaard var ligesom miljøministeren lidt loven ved, at man kun pålægger oliebranchen at reducere med 1 pct. om året i perioden fra 2011 til 2020. For det første er 1 pct. ikke ret meget. For det andet vil det formentlig blot føre til, at man anvender 1. generations biobrændstof. Det er ikke godt nok, medmindre man får en certificeringsordning eller i det mindste en

5. Europaudvalgsmøde

ordning, der svarer til den, man opererer med i Storbritannien og Holland med rapporteringspligt for biobrændstof. Derfor ville hun endnu engang spørge miljøministeren: Vil du være med til, at vi laver den certificeringsordning og siger, at den kommer til at gælde fra nu af på det danske marked? Det vil lægge et pres på de andre lande.

Anne Grete Holmsgaard tilføjede, at hun ikke troede, en certificeringsordning alene kan løse problemet. Hun troede, det var nødvendigt med en international skovaftale. En del af problemkomplekset er nemlig, at man bruger aftalen om regnskove til at plante afgrøder, som kan bruges til biobrændstof, eller skifter afgrøder.

Per Clausen betegnede det som skæbnens ironi, at man behandlede spørgsmålet om skove i udviklingslandene på det møde, som også beskæftigede sig med tilskud til biobrændstof. Hvis man skal komme igennem med noget, som er miljømæssigt og socialt bæredygtigt, bør man være indstillet på at overveje, om det overhovedet er rigtigt at fastholde den målsætning, vi har vedrørende biobrændstof.

I relation til biobrændstoffer taler man om at tillade et højere damptryk. Har man foretaget nogen analyse i Danmark eller i EU af de sundhedsmæssige konsekvenser af det?

Miljøministeren svarede Svend Auken, at hun mente, vi skal certificere biobrændstoffer.

Hun svarede Anne Grete Holmsgaard, at vi tror på, at Kommissionen vil foreslå en europæisk ordning, og det vil være at foretrække for en national dansk ordning.

I anledning af Per Clausens udtalelse om, at det er i orden med biobrændstof, hvis det er certificeret, pegede miljøministeren på, at i regeringens energiudspil skriver man, at det er under forudsætning af, at det er samfundsmæssigt og miljømæssigt bæredygtigt.

Hun svarede Per Clausen vedrørende damptryk, at vi sætter det ned til 8 nu. Når vi ikke sætter det længere ned, er det fordi Miljøstyrelsen siger, at det er minimalt, hvad man vil opnå ved at sætte det ned til f.eks. 6, men det koster eksorbitant meget.

Anne Grete Holmsgaard syntes, det var klart, at man skulle have en europæisk certificeringsordning, men når hun bad om, at vi indførte en dansk, var det for at få den europæiske ordning til at blive tilstrækkelig skrap.

Hun mente også, det fremgik af topmødet, at der skulle være tale om samfundsmæssig bæredygtighed og 2. generationsteknologi, bare med lidt andre ord end i regeringens udspil.

Selv om hun godt vidste, det ikke var miljøministerens område, opfordrede hun til, at man på landbrugsområdet fjernede tilskuddet til biobrændstofafgrøder, idet det fremmer 1. generationsteknologi. Rapsmarkerne bugner i øjeblikket.

Miljøministeren sagde vedrørende national certificering, at hun i sit indlæg

5. Europaudvalgsmøde

på tirsdag ville komme med nogle bud på, hvad vi gerne ser i en certificeringsordning. Hun henholdt sig til, at på miljøministermødet i juni i Essen sagde energikommissæren og miljøkommissæren, at i løbet af 3-4 måneder ville der ligge et forslag vedrørende certificering. Hun var overordentlig skeptisk over for biobrændstof, og hun var usikker på, om der kommer en certificeringsordning.

Miljøministeren nævnte, at den danske kommissær også havde været ude med betragtninger om, at man skulle fjerne tilskuddet til bioafgrøder.

Hun medgav, at hvis vi ikke kan få en certificeringsordning globalt, må vi se på det nationalt, men det bedste vil være at få en EU-plan, som sætter yderligere skub i udviklingen af 2. og 3. generations teknologier til fremstilling af biobrændstof.

5. Europaudvalgsmøde

5. GMO majs

– Vedtagelse

KOM (2007) 0586

KOM (2007) 0589

Rådsmøde 2826 – bilag 1 (samlenotat side 28)

Bilag (041) 69 (grundnotat af 25/11-04)

Rådsmøde 2773 – bilag 2 (henvendelse fra Greenpeace af 11/12-06)

Udvalgsmødereferat:

EUU Alm. Del (06) – bilag 130, side 637 (senest behandlet i EUU 15/12-06)

(042) side 733 FO (forhandlingsoplæg forelagt 17/6-05)

Miljøministeren: I forbindelse med rådsmødet i juni 2005 forelagde jeg disse to sager for udvalget med henblik på forhandlingsoplæg og forud for rådsmødet i december 2006 til orientering. Sagen har således allerede været behandlet to gange i Rådet – begge gange har Danmark stemt imod, og der her været kvalificeret flertal i Rådet imod Kommissionens forslag.

Sagen drejer sig om, at Østrig med henvisning til sikkerhedsklausulen i det gamle udsætningsdirektiv ønsker at forbyde brug og salg af to linjer genetisk modificeret majs.

Kommissionen har siden sidste behandling i Rådet taget dyrkningsaspektet ud, så forslaget nu kun vedrører fødevare- og foderaspektet. Ændringerne i Kommissionens forslag ændrer ikke ved, at der efter regeringens opfattelse fortsat mangler klare overgangsbestemmelser for, hvordan man håndterer sådanne gamle sager, efter at det nye direktiv er trådt i kraft. Da der ikke er ændret ved dette forhold, siden Rådet behandlede sagen sidste gang, agter regeringen endnu en gang at stemme imod.

Kommissionen har bragt spørgsmålet om afgørelsen i WTO-panel sagen op i Coreper i forbindelse med forberedelsen af rådsmødet. Kommissionen oplyste, at fristen for at opfylde WTO-afgørelsen er den 21. november 2007, og at man risikerer handelspolitiske sanktioner fra USA's, Canadas og Argentinas side, hvis Rådet ikke vedtager Kommissionens forslag.

Af WTO-panelets rapport, som blev endeligt vedtaget i november 2006, fremgår det, at de østrigske foranstaltninger ikke var baseret på risikoprocedurer og dermed ikke i overensstemmelse med WTO's regler. Panelet konkluderer derfor, at anvendelsen af sikkerhedsklausulen skal bringes i overensstemmelse med forpligtelserne under SPS-aftalen.

Disse forpligtelser indebærer, at Østrig inden for en rimelig tidsfrist skal iværksætte yderligere videnskabeligt arbejde med henblik på at vurdere de fremdragne risikomomenter ved de to GMO-typer. Østrig har oplyst, at dette videnskabelige udredningsarbejde er iværksat, men endnu ikke afsluttet.

5. Europaudvalgsmøde

Grundlæggende mener vi altså ikke, at det ændrer den præmis, der har været gældende for Danmark de to gange tidligere, hvor vi har utalt os imod forslaget. Det agter vi at gøre også den tredje gang.

Svend Auken mindede om, at en fjerdedel af den østrigske voksne befolkning har skrevet under på et krav om helt at forbyde GMO. Han syntes, man skulle respektere sådanne ønsker i de enkelte lande, og var derfor glad for miljøministerens indstilling til sagen.

5. Europaudvalgsmøde

Udg. Punkt 3. Gennemgang og fastlæggelse af tidsplan for udvalgets behandling af B 1 (ordningen for De Europæiske Fællesskabers egne indtægter)

B 1 (07) – bilag 1 (udkast til tidsplan)

På grund af valgudskrivelsen udgik dette punkt af dagsordenen.